

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

11 жовтня 2016 року

Херсон

№2/96-рк/к

ПАТ «Енергопостачальна
компанія «Херсонобленерго»

вул. Пестеля, 5, м. Херсон, 73003

Про вжиття заходів щодо усунення
причин та умов вчинення дій,
що мають ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративною колегією Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) за результатами розгляду заяви МПП «АВТО» від 13.09.2016 №Б/Н щодо наявності порушень законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», у вигляді не узгодження протягом тривалого часу проектної документації «Приєднання електроустановки II та III черги нежитлових будівель станції технічного обслуговування за адресою: вул. Пролетарська, 111, м. Цюрупинськ, Херсонська обл., розробленої на підставі технічних умов від 07.12.2015 №36/79- 1122, встановлено наступне.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» (код ЄДРПОУ 05396638) (надалі – Товариство, Постачальник) здійснює свою діяльність на підставі Статуту та ліцензій, зокрема: ліцензії від 13.05.2011 серії АГ №500320 - на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України (НКРЕ); ліцензії від 13.05.2011 серії АГ №500321 - на постачання електричної енергії за регульованим тарифом, виданої НКРЕ.

Відповідно до даних органів статистики про основний вид економічної діяльності юридичної особи, визначений на підставі даних державних статистичних спостережень відповідно до статистичної методології за підсумками діяльності за рік. Товариство здійснює діяльність з розподілення електроенергії (код КВЕД 35.13) на території Херсонської області, де розташовані власні місцеві (локальні) електричні мережі.

За результатами дослідження, здійсненого відповідно до Методики визначених монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05 березня 2002 року №49-р зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605, з меток з'ясування підстав для визнання монопольного становища ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», встановлено наступне.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» від 20.04.2008 №1682-111 (із змінами) (надалі - Закон) природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції, внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути змінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари

(послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Згідно із статтею 5 цього Закону, розподіл електричної енергії (передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) відноситься до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» згідно з ліцензійними умовами, визначеними НКРЕ, є підприємством, яке передає електричну енергію місцевими (локальними) електричними мережами та є постачальником електричної енергії за регульованим тарифом на території Херсонської області.

Отже, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» займає монополієне становище на ринку розподілення електричної енергії у територіальних (географічних.) межах Херсонської області, де розташовані діючі місцеві (локальні) мережі ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», з часткою 100 відсотків.

Взаємовідносини між споживачами та енергопостачальниками в частині приєднання електроустановок певної потужності регулюються, зокрема Законом України «Про електроенергетику», Правилами приєднання електроустановок до електричних мереж, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 17.01.2013 №32, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08 лютого 2013 р за №236/22768 (надалі - Правила приєднання), Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 №258 у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 13.02.2012 №91, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 р за №1143/13017 (надалі - ПТЕЕС), Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 31.07.96 №28, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02.08.96 за №417/1442 (із змінами) (надалі - ПКЕЕ).

Пунктами 1.2 та 1.3 розділу I Правил приєднання передбачено зокрема: договір про приєднання до електричних мереж - письмова домовленість сторін, що є документом встановленої форми, який визначає зміст та регулює правовідносини між сторонами щодо приєднання електроустановок замовника до електричних мереж власника електромереж; електропередавальна організація не має права відмовити в приєднанні до її мереж електроустановки замовника за умови дотримання ним вимог цих Правил.

Послуга з приєднання надається на підставі договору про приєднання, що укладається за типовою формою.

Також визначено поняття «стандартного приєднання» та «приєднання, яке не є стандартним», а саме:

стандартне приєднання - приєднання електроустановки (крім електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії) замовника до діючих мереж електропередавальної організації на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання, яке диференціюється за ступенями потужності об'єкта замовника: перший ступінь - до 16 кВт включно; другий ступінь - від 16 кВт до 50 кВт включно; третій ступінь - від 50 кВт до 160 кВт включно.

Для отримання проекту договору про приєднання замовник звертається до електропередавальної організації за місцем розташування його електроустановок із заявою про приєднання електроустановки певної потужності та пред'являє паспортний документ.

До заяви про приєднання електроустановки певної потужності додаються відповідні документи.

Розділ III «Приєднання, яке не є стандартним» передбачає зокрема наступне:

Безоплатну підготовку та видачу електропередавальною організацією проекту договору про приєднання та підписаних технічних умов, які є невід'ємною частиною договору про приєднання (не пізніше 15 робочих днів від дня подання заяви замовника про приєднання електроустановки та 30 робочих днів у разі необхідності їх узгодження з власником магістральних/міждержавних електричних мереж).

Технічні умови приєднання, яке не є стандартним, до електричних мереж електроустановок складаються за типовою формою відповідно до додатка 5 до цих Правил.

Підписання договору про приєднання сторонами.

Розроблення замовником проектної документації на електроустановки зовнішнього електрозабезпечення.

Узгодження з електропередавальною організацією проектної документації. Визначення вартості виконання робіт з приєднання у складі вартості реалізації проекту зовнішнього електрозабезпечення відповідно до методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж. Вартість послуги з приєднання оформляється у вигляді додаткової угоди до договору про приєднання.

Здійснення замовником оплати електропередавальній організації вартості послуги з приєднання відповідно до умов договору про приєднання.

Забезпечення електропередавальною організацією виконання будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт та введення в експлуатацію новозбудованих чи реконструйованих електроустановок до точки приєднання замовника.

Нове будівництво, реконструкція, технічне переоснащення електричних мереж від точки приєднання до об'єкта замовника здійснюються замовником або за рахунок коштів замовника.

Замовник за участю проектної організації до початку будівельно-монтажних робіт, пов'язаних з виконанням договору про приєднання, має подати на узгодження електропередавальній організації, яка видала технічні умови, проектну документацію на електроустановки зовнішнього електрозабезпечення.

Строк розгляду поданої електропередавальній організації на узгодження проектної документації не може перевищувати 15 робочих днів від дня отримання, а у випадку приєднання електроустановок потужністю 5 МВт та більше - 30 робочих днів. За результатами розгляду електропередавальна організація формує остаточний перелік зауважень та рекомендацій та оформлює технічне рішення до проектної документації. Зауваження та рекомендації до проектної документації викладаються окремим розділом у технічному рішенні.

При повторному погодженні проектної документації не дозволяється висувати нові зауваження, які не були висловлені в технічному рішенні.

Дослідженням встановлено, що відповідно до заяви МПГІ «Авто» (замовник) від ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» видало технічні умови від 07.12.2015 №36/79-1122 (додаток 1 до договору про приєднання до електричних мереж від 30.11.2015 №1031762/49041) на приєднання електроустановок Замовника (МПП «Авто»), розташованих за адресою вул. Пролетарська, буд.111, м. Цюрупинськ, яке не є стандартним.

МПП «Авто» відповідно до зазначених технічних умов приєднання, яке є нестандартним, повинно виконати відповідні заходи, а саме:

- існуючу ЛЕП-6кВ (на балансі замовника) перевірити проектом з врахуванням розрахункового (прогнозованого) навантаження на предмет пропускної здатності електромереж об'єкту та у разі необхідності замінити;

- запроектувати та виконати реконструкцію КТП-6/0,4кВт №851 (на балансі замовника) та/або встановити нову ТП-6/0,4кВт, згідно розрахункових навантажень з урахуванням збільшеної приєднаної потужності.

Згідно з зазначеними технічними умовами, замовником було розроблено проект приєднання електроустановок вище зазначеного об'єкту та надано на погодження до ПАТ «ЕК «Херсонобленерго».

Розглянувши проектну документацію ПАТ «ЕК Херсонобленерго» видало МПП «Авто» технічне рішення до проектної документації від 31.03.2016 №280 (ТР), в якому проектну документацію не було погоджено у зв'язку з необхідністю виконати реконструкцію ЛЕП-6кВ.

В подальшому, замовник (МПП «Авто») ще тричі звертався до ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» з прохання погодити проектну документацію (листи від 13.05.2016 №Б/Н, від 29.06.2016 №Б/Н, від 08.08.2016 №Б/Н), але енергопостачальником кожного разу надавались нові зауваження стосовно невиконання в повному обсязі виданих технічних вимог від 07.12.2015 №36/79-1122 (листи від 06.06.2015 №09/15-024703, від 20.07.2016 №34/10-031168).

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» видано 01.09.2016 МПП «Авто» повторне технічне

рішення до проектної документації ТР №330. в якому знову висувається ряд зауважень до проектної документації.

У ході розгляду заяви сектор Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг у Херсонській області та Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимом споживання електричної і теплової енергії у Херсонській області повідомили, що під час підготовки технічних умов від 07.12.2015 №36/79-1122 помилково визначено тип приєднання, яке не є стандартним (листи від 27.09.2016 №53-14.4-18/209, 28.09.2016 №28/15-06-594 відповідно).

Тому, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» видано МПП «Авто» нові технічні умови від 20.09.2016 №36/79-1122 стандартного приєднання до електричних мереж.

Проаналізувавши ці технічні умови, встановлено що в них відсутні вимоги стосовно виконання МПП «Авто» перевірки проектом існуючої ЛЕП-6кВ (на балансі замовника) з врахуванням розрахункового (прогнозованого) навантаження на предмет пропускної здатності електромереж об'єкту та у разі необхідності її замінити, та запроектування і виконання реконструкції КТП-6/0,4кВт №851 та/або встановлення нової КТП-6/0,4кВт.

Таким чином, ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», визначивши в технічних умовах приєднання об'єктів МПП «Авто» нестандартним (в порушення вимог Правил приєднання), протягом тривало часу вимагало від замовника здійснити заміну, реконструкцію, переобладнання існуючих об'єктів електромереж, що могло призвести до ущемлення його інтересів у вигляді безпідставних матеріальних витрат та ресурсів.

За умов існування економічної конкуренції на ринку, необхідною ознакою якої, відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є можливість вибирати споживачами між кількома продавцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, така поведінка ПАТ «ЕК «Херсонобленерго», була б неможливою.

За наявності альтернативи споживач мав би можливість відмовитись від таких послуг Постачальника та обрати іншого виконавця послуги, який діяв би в межах та на підставі чинного законодавства України.

ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» повідомило Відділенню, що 23.09.2016 МПП «Авто» погоджена додаткова угода щодо зміни типу приєднання та в найкоротший термін буде надана послуга з приєднання електроустановок до електромереж у порядку, передбаченому Правилами приєднання (лист від 30.09.2016 №36-043526-01).

Але, МПП «Авто» з листопада 2015 року до теперішнього часу не отримав послугу з приєднання електроустановок у порядку, передбаченому Правилами приєднання електроустановок до електричних мереж, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 17.01.2013 №32.

Такі дії ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Публічному акціонерному товариству «Енергопостачальна компанія «Херсонобленерго» (код за ЄДРПОУ 05396638) вжити дієвих заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приєднання до електромереж об'єктів МПП «Авто» у відповідності до вимог Правил приєднання електроустановок до електричних мереж, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 17.01.2013 №32.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у п'ятнадцятиденний строк з дня їх отримання з наданням копій відповідних документів.

Адреса для надання відповіді: м. Херсон, пр-т Ушакова, 47, 73000; е-шай: khs@amcu.gov.ua; факс: (0552) 31-60-29, 49-82-01.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони були надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова територіального відділення
голова адміністративної колегії

В. П. Василенко